

PLENÁRNE ZASADNUTIE

18. A 19. JANUÁRA 2012

PREHLAD PRIJATÝCH STANOVÍSK

Plenárne zasadnutie, ktoré sa konalo 18. a 19. januára 2012, svojou prítomnosťou poctil pán Nicolai WAMMEN, dánsky minister pre európske záležitosti v mene dánskeho predsedníctva Rady EÚ, ktorý predstavil pracovný program a priority.

Na plenárnom zasadnutí boli prijaté tieto stanoviská:

1. FINANČNÁ REGULÁCIA

- Požiadavky na obozretnosť

EHSV víta hlavné zameranie smernice o kapitálových požiadavkách IV (CRD IV) a dohovoru Bazilej III, z ktorého smernica vychádza. Smernica CRD IV však zvýši náklady na bankové operácie a táto otázka je pre podniky EÚ, a najmä malé a stredné podniky, dôležitá. Bazilejský rámec je určený pre medzinárodne pôsobiace banky, ktoré by doň mali byť zaradené všetky.

Nový rámec spája mikro- aj makroprudenciálne prvky. Pokiaľ ide o mikroprudenciálnu oblasť, je tu väčší a kvalitnejší kapitál, lepšie krytie rizík, bol zavedený pomer zadlženosti ako ochranný mechanizmus režimu založeného na rizikách a prijal sa nový prístup k likvidite. V makroprudenciálnej oblasti si smernica CRD IV vyžaduje budovanie kapitálových rezerv v dobrých časoch, ktoré sa môžu využiť v nepriaznivých obdobiach, ako aj iné opatrenia na riešenie systémových rizík a vzájomnej prepojenosti.

EHSV zastáva názor, že nové obchodné modely musia byť etické a trvalo udržateľné. Je potrebné zlepšiť vzťahy so zákazníkmi, podnikateľské postupy musia byť prísne etické a treba radikálne prehodnotiť systémy odmeňovania. Vinu na kríze majú všetci aktéri. Teraz sa musia všetci spojiť, aby vytvorili úverové inštitúcie schopné poskytovať podporu hospodárstvu EÚ v tak ťažkom desaťročí, aké je pred nami.

2. ZAMESTNANOSŤ A SOCIÁLNE VECI

- Zatraktívnenie postsekundárneho odborného vzdelávania a prípravy

Výbor žiada Komisiu, aby nabádala členské štáty na dosiahnutie dlhodobých a krátkodobých cieľov. Sociálni partneri na všetkých úrovniach musia naďalej aktívne spolupôsobiť v kodanskom procese a prispieť k dosiahnutiu krátkodobých cieľov. Oba procesy – bolonský i kodanský – by mali byť spojené do jedného integrovaného prístupu.

Členské štáty musia vyvážiť systémy vzdelávania a odbornej prípravy, účinne implementovať bruggské komuniké a kodanský proces a prispieť k naplneniu hlavného cieľa EÚ, ktorým je dosiahnuť, aby 40 % ľudí získalo vysokoškolské alebo ekvivalentné vzdelanie, čo zahŕňa aj vyššiu úroveň odborného vzdelávania a prípravy.

Treba vytvoriť finančné a nefinančné stimuly tak pre podniky, najmä malé a stredné podniky, pre mikropodniky a remeselné podniky s cieľom zvýšiť príťažlivosť počiatočného odborného vzdelávania

a prípravy (IVET) a ďalšieho odborného vzdelávania a prípravy (CVET) a mobilizovať podniky, ako aj pre vzdelávacie inštitúcie, aby s podnikmi spolupracovali.

Podnikateľské organizácie v spolupráci s ostatnými sociálnymi partnermi by sa mali aktívne podieľať na systémoch poradenstva a usmerňovania a mali by poskytovateľom vzdelávania pomáhať pri príprave prakticky zameranej výučby a nových metód.

Priemyselné odvetvia a podniky by mali poskytovať viac miest pre učňov a možností výučby na pracovisku a podnecovať pracovníkov, aby odovzdávali svoje znalosti a skúsenosti učňom a praktikantom alebo sa stali dočasnými učiteľmi v rámci odborného vzdelávania a prípravy.

Vzdelávacie zariadenia by mali užšie spolupracovať s priemyselnými odvetviami a ďalej vypracúvať väčší rozsah metód praktickej výučby. K odbornému vzdelávaniu a príprave je potrebný pružnejší prístup.

Výbor vyzýva organizácie sociálnych partnerov, aby prevzali zodpovednosť a v tomto procese aktívne využívali všetky metódy a nástroje na zvýšenie prítlačivosti postsekundárneho odborného vzdelávania a prípravy.

- Zamestnanosť mladých ľudí, odborné kvalifikácie a mobilita

Demografický vývoj kladie veľké požiadavky na trh práce. Dôsledky hospodárskej krízy ukazujú, že trhy práce trpia štrukturálnymi problémami. Najmä pre mladých ľudí je ťažké napriek vhodnej kvalifikácii uchytiť sa na trhu práce. Preto by mali členské štáty uskutočniť reformy, ktoré sú stanovené v stratégii Európa 2020 a v národných programoch reforiem na obnovu rastu.

Nezamestnanosť mladých ľudí prináša spoločnosti a samotným mladým ľuďom veľké hospodárske a sociálne nevýhody a obmedzuje možnosti rastu. Konkurencieschopnosť Európy bude vo veľkej miere závisieť od kvalifikovaných pracovných síl a existuje nebezpečenstvo, že v súťaži o kvalifikovaných pracovníkov bude zaostávať.

Prekážky medzi vzdelávacím systémom a trhom práce by sa mali odstrániť a malo by sa zabrániť nadmernému kladeniu dôrazu na finančné hľadiská. Partnerstvo medzi podnikmi a vzdelávacím systémom by sa malo z hľadiska vývoja učebných osnov a predvídania budúcej potreby prehĺbiť. Vzdelanie by malo viesť k zamestnaniu.

Otvorený a dynamický trh práce môže podporiť mobilitu a vytvoriť pracovné príležitosti najmä pre mladých ľudí. Podľa stratégie Európa 2020 a národných programov reforiem musia členské štáty svoje pracovné trhy modernizovať, aby sa zvýšila ich absorpčná schopnosť a zlepšilo fungovanie.

Aktívna politika trhu práce, ktorá motivuje uchádzačov o zamestnanie a zamestnancov k celoživotnému vzdelávaniu, prispieva k posilneniu profesijnej a zemepisnej mobility, a tým vytvára viac pracovných príležitostí.

3. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

- GMO v EÚ

Geneticky modifikované organizmy (GMO) sú chýlostivou otázkou. Diskusia o genetickej modifikácii je často emocionálna a polarizovaná: aj v prípade racionálnej diskusie majú zástancovia aj odporcovia tendenciu byť selektívni, pokiaľ ide o pravdu, a pri svojich polemikách zanedbávajú jemné rozdiely. Existuje mnoho nejasností a predpokladov – dokonca aj v EHSV – o veciach, ako je druh a stupeň

právnej regulácie GMO v EÚ. Výbor nad tým vyjadruje poľutovanie, pretože tento dôležitý a politicky citlivý predmet si zaslúži kvalitnejšiu diskusiu.

Súčasný právny rámec EÚ pre GMO prechádza zmenou. V tejto súvislosti bude EHSV čoskoro častejšie predkladať svoje názory na politiku a právne predpisy týkajúce sa GM. Predkladané stanovisko, ktoré je usmernením a prípravou na túto budúcu diskusiu, poskytuje základný náčrt súčasnej situácie a diskusie o GMO, ako aj ich regulácie v EÚ. Predmetom diskusie sú mnohé otázky vrátane etických, ekologických, technologických, (sociálno-)ekonomických, právnych a politických. Všetky tieto otázky je potrebné zohľadniť v širokom spoločenskom kontexte. Cieľom tohto stanoviska je poskytnúť plán postupu na vyváženú a relevantnú politickú diskusiu o týchto dôležitých otázkach.

- Obsah síry v lodných palivách

EHSV v snahe o dosiahnutie konečného cieľa používať v námornej doprave palivá, ktoré takmer neobsahujú síru, opakovane vyjadruje svoj súhlas s rozhodnutím Medzinárodnej námornej organizácie OSN (IMO) z roku 2008 drasticky znížiť do roku 2020 obsah síry v lodných palivách. EHSV nalieha, aby všetky členské štáty IMO čo najrýchlejšie ratifikovali príslušný dohovor IMO, aby ho bolo možné celosvetovo začať uplatňovať.

EHSV považuje za otázný návrh, aby sa od roku 2020 na palivá osobných lodí mimo oblastí kontroly emisií síry (SECA) vzťahovala medzná hodnota obsahu síry 0,1 %. Tento návrh ešte nebol úplne preskúmaný, avšak v záujme zdravia cestujúcich a posádok osobných lodí je výbor naklonený ho podporiť. V starostlivosti o zdravie obyvateľstva nesmú byť v rámci EÚ žiadne rozdiely

EHSV zastáva názor, že zákaz predaja lodných palív s obsahom síry 3,5 % hmotnosti obmedzí príťažlivosť a používanie metód znižovania emisií na samotných lodiach (čističe výfukových plynov), a požaduje ďalšie objasnenie.

EHSV sa obáva prípadných problémov, ktoré môžu vzniknúť, keď bude od roku 2015 v oblastiach SECA platiť medzná hodnota obsahu síry 0,1 %. O možných účinkoch tejto hodnoty nevypracovala IMO žiadnu zodpovedajúcu správu. Výbor odporúča, aby sa v budúcnosti v IMO vopred vypracovalo aj takéto posúdenie vplyvu.

Komisia vo svojom sprievodnom oznámení navrhuje, že ak sa tieto neistoty stanú skutočnosťou, mal by sa zmeniť dátum zavedenia. EHSV odporúča urobiť tak v prípade potreby včas, aby sa naďalej zabezpečila podpora nevyhnutných investícií. Hlavne vzhľadom na krátke časové obdobie do roku 2015 by sa malo zavedenie medznej hodnoty obsahu síry 0,1 % odložiť na rok 2020.

- Šiesty akčný program Spoločenstva pre životné prostredie (oznámenie)

EHSV víta iniciatívu Komisie, ktorej cieľom je zhodnotiť Šiesty akčný program Spoločenstva pre životné prostredie (6. EAP). Hoci je 6. EAP dôležitým prínosom k rozvoju politik, výbor sa nazdáva, že len v obmedzenej miere ovplyvnil prijímanie špecifických nástrojov. Z údajov potrebných pre analýzu implementácie opatrení obsiahnutých v programe aj napriek ťažkostiam pri ich získavaní vyplýva, že došlo k značnému časovému sklzu pri prijímaní legislatívnych nástrojov, vyskytli sa ťažkosti pri stanovovaní konkrétnych cieľov a mechanizmy kontroly a monitorovania neboli postačujúce.

Preto EHSV vyzýva Komisiu, aby vylepšila dostupné nástroje vrátane mechanizmov monitorovania a hodnotenia, s cieľom zaručiť účinné uplatňovanie platných právnych predpisov. EHSV zároveň odporúča viac zosúladiť rôzne legislatívne a programové iniciatívy v oblasti životného prostredia a vo väčšej miere začleniť environmentálny rozmer do vzájomne prepojených odvetvových politík. EHSV požaduje od Komisie jednoznačnejší a konkrétnejší postoj k environmentálnym problémom. Ide predovšetkým o to, aby vyjasnila, čo sa má rozumieť pod formuláciou „efektívne využívanie zdrojov“, či ekologické hospodárstvo (green economy), a upresnila, aké konkrétne kvalitatívne i kvantitatívne zmeny sa vyžadujú od výrobcov a spotrebiteľov.

4. ENERGETIKA

- Zapojiť občiansku spoločnosť do vytvorenia budúceho európskeho energetického spoločenstva

EHSV podporuje zásadu vytvorenia európskeho energetického spoločenstva (EES) a súhlasí s nutnými prechodnými etapami, hlavne s regionálnymi európskymi energetickými sieťami, fondom na rozvoj obnoviteľných zdrojov energie a zoskupením pre nákup plynu.

EHSV odporúča ísť ešte ďalej a integrovať európske trhy v záujme konvergencie a zníženia cien energie. Pokiaľ ide o energetický mix, odporúča tiež prijímať koherentnejšie a účinnejšie rozhodnutia na úrovni EÚ. Skupiny štátov by mohli dať formálnu podobu väčšej spolupráci na základe prioritných projektov v oblasti infraštruktúry, vzájomného prepojenia a komplementárnosti pri výrobe a dodávkach energie.

EHSV navrhuje sústrediť investície, vrátane národných investícií, do výskumu v oblasti energetických technológií s nízkymi emisiami CO₂. Dôraz by sa mal klásť na energiu z obnoviteľných zdrojov a na rozsiahle projekty schopné prispieť k novej industrializácii Európy a vytváraniu nových pracovných miest.

EHSV odporúča zintenzívniť spoluprácu v oblasti energetiky s rozvojovými krajinami a krajinami susediacimi s EÚ v duchu rozvoja a partnerstva.

EHSV vyzýva, aby bolo vytvorené európske fórum občianskej spoločnosti, ktoré by sa venovalo otázkam energetiky a umožňovalo by členským organizáciám presadiť svoje názory medzi subjektmi prijímajúcimi rozhodnutia.

EHSV odporúča do roku 2014 vyhodnotiť dosiahnutý pokrok pomocou článku 194 ZFEÚ a preskúmať, či sú potrebné zmeny na základe návrhov obsiahnutých v tomto stanovisku.

- Mechanizmus výmeny informácií, pokiaľ ide o medzivládne dohody v oblasti energetiky medzi členskými a tretími krajinami

EHSV víta návrh Komisie na vytvorenie mechanizmu výmeny informácií, pokiaľ ide o medzivládne dohody v oblasti energetiky a podporuje aktívnu úlohu Komisie pri tom, keď členské štáty rokujú o medzivládnych dohodách v oblasti energetiky s tretími krajinami. Podľa názoru výboru by mala Európa vystupovať jednotne pri zabezpečovaní primeraných, stálych a bezpečných dodávok energie a pokračovala v budovaní účinného jednotného trhu s energiou.

EHSV vyjadruje poľutovanie nad tým, že pracovné dohody týkajúce sa obchodných subjektov nie sú súčasťou návrhu a naliehavo žiada Komisiu, aby podnikla aktívne opatrenia s cieľom ľahko získať plný prístup k tým častiam obchodných zmlúv, ktoré by mohli mať vplyv na právne predpisy EÚ.

EHSV dôrazne žiada, aby bol v návrhu uvedený jasný odkaz na zapojenie občianskej spoločnosti. Výbor však vrelo víta nedávnu dobrú správu o tom, že bol zapojený do práce tematickej platformy Východného partnerstva v oblasti energetiky.

5. DANE

- Administratívna spolupráca v oblasti spotrebných daní

EHSV podporuje a schvaľuje návrh nového nariadenia upravujúceho administratívnu spoluprácu v oblasti spotrebných daní, pretože je potrebné a užitočné aktualizovať v súčasnosti platné pravidlá, aby sa podporila spolupráca národných orgánov verejnej správy v záujme efektívneho výberu daní a boja proti daňovým podvodom v oblasti spotrebných daní.

6. VNÚTORNÝ TRH

- Jednotný trh pre práva duševného vlastníctva

Výbor sa domnieva, že práva duševného vlastníctva (PDV) si musia uchovať svoju tradičnú úlohu stimulovať inovácie a rast. Prioritou musí byť umožniť MSP chrániť svoje vynálezy a tvorbu, pričom sa nesmie zabúdať na ľudský rozmer a verejný záujem.

Výbor dúfa, že už čoskoro dôjde ku konkrétnym krokom v súvislosti s jednotným európskym patentom a že iniciatívy Komisie, že pomôžu výrazne znížiť náklady na transakcie.

EHSV ďalej:

- pokiaľ ide o vymáhanie autorských práv v súvislosti so šírením hudby online, vyzýva, aby sa pred tým uskutočnili konzultácie s organizáciami zastupujúcimi práva a záujmy v tejto oblasti a zdôrazňuje tiež potrebu transparentnosti a kontroly organizácií, ktoré spravujú autorské a súvisiace práva,
- pokiaľ ide o poplatok za súkromné kopírovanie, domnieva sa, že je nespravodlivý, keďže takéto kopírovanie je neoddeliteľnou súčasťou fair use,
- pokiaľ ide o falšovanie a nelegálne kópie, domnieva sa, že ak sú ceny primerané a dostupné, nelegálne kópie strácajú na príťažlivosti,
- v prípade porušenia nehmotných práv je potrebné vypracovať konkrétne postupy v rámci jednotného trhu v tejto oblasti vyšetrovania. Odškodnenie žalujúcej strany musí byť predmetom spolupráce medzi príslušnými krajinami, aby sa zabezpečilo odškodné pre vlastníkov práv, ktoré by malo podľa možnosti zodpovedať spôsobenej škode (všeobecná zásada primeranosti).

Výbor tiež so záujmom očakáva návrhy Komisie týkajúce sa novelizácie právnych predpisov o značkách, a ich harmonizáciu a novelizáciu v rámci jednotného trhu.

- Strategická vízia pre európske normy

EHSV:

- sa nazdáva, že prijatie spoločných noriem EÚ prispieva k rozvoju konkurencieschopného jednotného trhu,

- sa nazdáva, že čas potrebný na vypracovanie noriem by sa mal znížiť tak, aby vždy odrážal potreby spoločnosti (zníženie o 50 % do roku 2020), nie však uniformným spôsobom a bez toho, aby sa spochybňovali nevyhnutné a niekedy rozsiahle konzultácie zúčastnených strán,
- je presvedčený, že účasť na normalizácii by mala byť rovnako dôležitá ako účasť na legislatívnom procese. Väčšia účasť spotrebiteľov, malých a stredných podnikov a ostatných zainteresovaných strán je nevyhnutná a možno ju dosiahnuť prostredníctvom finančnej podpory,
- uznáva osobitosť trhu IKT a potrebu rýchlej definície noriem. Tieto normy by mal overiť skutočne inkluzívny proces,
- považuje za rozhodujúce pre záujem EÚ zohrávať veľmi aktívnu úlohu v medzinárodných aktivitách v oblasti normalizácie.

7. VONKAJŠIE VZŤAHY

- Úloha Európskej únie pri upevňovaní mieru vo vonkajších vzťahoch: osvedčené postupy a perspektívy

Stanovisko predkladá odporúčania, ako môže EÚ rozšíriť svoju cennú prácu v tomto smere, a tak si vybudovať reputáciu mimoriadne schopného a dôveryhodného mierotvorcu na svetovej scéne.

Napriek úsiliu o zlepšenie koherencie ešte stále nebol dosiahnutý integrovaný „prístup celej EÚ“. Je potrebné vypracovať jasne definovanú stratégiu budovania mieru, ktorá by zahŕňala civilné, vojenské, diplomatické a politické opatrenia, opatrenia rýchlej reakcie a humanitárne opatrenia, dlhodobú rozvojovú pomoc, krátkodobú pomoc, obchodnú a investičnú politiku a všetky ostatné opatrenia EÚ, ktoré majú vplyv na citlivé oblasti.

Ďalšou dôležitou výzvou je nájsť spôsob, ako zabezpečiť „súdržnosť, koordináciu a komplementárnosť“ medzi rozsiahlou škálou politik, aktérov a nástrojov v rámci EÚ a mimo nej, ktoré pôsobia v tej istej oblasti, a taktiež skoordinať priority členských štátov a externých poskytovateľov pomoci.

Organizácie občianskej spoločnosti zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní efektívnosti a dlhodobej udržateľnosti každej stratégie budovania mieru, a to prostredníctvom spolupráce a konzultácií s miestnymi „neštátnymi subjektmi“.

Vytvorenie strediska na budovanie mieru, ktoré by bolo prepojené s inými orgánmi pôsobiacimi v tejto oblasti a zameriavalo sa na nezávislé odborné poradenstvo, dialóg, školenia, štúdie a výmenu skúsenosti medzi ľuďmi, ktorí pracujú v tejto oblasti, sa považuje za cenný prínos pre prácu ESVČ v tejto rozhodujúcej oblasti budovania mieru.